

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Lilian,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2020, în cauza penală privindu-l pe

Mariniuc Anatolie Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță*: 12.04.2019 – 25.06.2019;

2. *instanța de apel*: 05.07.2019 – 26.05.2020;

3. *instanța de recurs*: 19.08.2020 – 20.01.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 25 iunie 2019, Mariniuc Anatolie a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 174 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei).

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea aplicată inculpatului, a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani, cu obligarea inculpatului, pe parcursul termenului de probațiune, să nu comită o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Xxxxx Xxxxx împotriva lui Mariniuc Anatolie cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune a fost admisă integral.

A fost încasat de la Mariniuc Anatolie în beneficiul Xxxxx Xxxxx prejudiciul moral în mărime de 10 000 (zece mii) lei.

A fost încasat din contul lui Mariniuc Anatolie în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 320 (trei sute douăzeci) lei.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a constatat că, Mariniuc Anatolie, în primăvara anului 2016 (data și luna nu a fost posibil de stabilit), aflându-se în sat. Xxxxx, raionul Xxxxx, acționând intenționat, urmărind premeditat scopul satisfacerii poftelor sexuale, cunoscând cu certitudine faptul că cet. Xxxxx Xxxxx, născută la xxxxx, nu a împlinit vârsta de 16 ani, a întreținut cu aceasta un raport sexual benevol. Astfel, prin acțiunile sale, inculpatul Mariniuc Anatolie a săvârșit „raportul sexual, altul decât violul actele de penetrare vaginală, comise asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani”, adică a comis infracțiunea incriminată și sancționată de art. 174 alin. (1) Cod penal.

În ședința de judecată, până la începerea cercetării judecătorești inculpatul Mariniuc Anatolie a declarat, personal, prin înscris autentic semnat de el, că recunoaște în totalitate săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, ne fiind solicitată administrarea de noi probe, a declarat că îi sunt cunoscute probele din dosar și nu are obiecții în privința lor, astfel cauza a fost examinată în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Nisporeni, Diaconu Teodor, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, în partea ce ține de pedeapsa stabilită și condamnarea inculpatului Mariniuc Anatolie în baza art. 174 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei - 2 ani și 6 luni închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

3.1. În argumentarea apelului declarat, acuzatorul de stat a invocat următoarele:

- instanța de fond a aplicat eronat legea în cazul numirii inculpatului Mariniuc Anatolie a pedepsei penale, neținând cont de scopul pedepsei care primordial trebuie să restabilească echitatea socială și să prevină săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Aplicarea unei pedepse non-privative de libertate, va duce la încurajarea pe viitor a săvârșirii infracțiunilor similare de către inculpatul Mariniuc Anatolie și de către alte persoane;

- referitor la obiectivitatea și legalitatea sentinței, este oportun a exclude prevederile art. 90 Cod penal, în privința lui Mariniuc Anatolie, deoarece pedeapsa stabilită de instanță prin dispunerea suspendării condiționate a executării ei, pe motiv că inculpatul se poate îndrepta fără a executa real pedeapsa închisorii, este o concluzie drept eronată, care nu poate fi menținută. Instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana

inculpatului, care anterior a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (2) Cod penal și art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia;

- aplicarea unei pedepse penale cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, practic atribuie o pedeapsă formală aplicată lui Mariniuc Anatolie, acceptând și tolerând un comportament ignorant al acestuia în privința altor persoane, fiind admisibilă ipoteza admiterii unei recidive similare, fără a avea perceperea de sancționare;

- reeducarea și încadrarea inculpatului Mariniuc Anatolie în societate urmează a fi efectuată numai prin privarea temporară a acestuia de libertate, deoarece numai această pedeapsă poate duce la restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2020, apelul declarat de către procuror a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea hotărârii adoptate, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Privitor la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că, instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Conform art. 16 Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Mariniuc Anatolie se atribuie la categoria infracțiunilor grave.

Sanctiunea normei juridice prevăzute de art. 174 alin. (1) Cod penal, stabilește pedeapsa sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Aplicând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, noile limite ale pedepsei vor fi închisoare de la 2 ani la 4 ani și 8 luni.

Reieșind din circumstanțele cazului, și anume, că inculpatul Mariniuc Anatolie a recunoscut vina, judecarea cauzei a avut loc în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform art. 364¹ Cod de procedură penală, căința sinceră și ținând cont de scopul pedepsei penale, instanța de fond corect a aplicat inculpatului o pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani.

Ținând cont de faptul că inculpatul a recunoscut vina, a manifestat o căință sinceră față de faptele săvârșite, a conștientizat pericolul sporit al faptelor comise, instanța de fond întemeiat a concluzionat că pentru a restabili echitatea socială și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, este necesar de a-i stabili pedeapsa cu închisoare cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. Astfel, s-a concluzionat că nu este rațional ca acesta să execute real pedeapsa închisorii, stabilindu-i un termen de probă de 2 (doi) ani, pe parcursul cărui condamnatul va fi obligat să nu comită o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat.

De asemenea, instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a admite cererea părții vătămate Șișcovschi Olga privind încasarea sumei de 10000 (zece mii) lei, pentru recuperarea prejudiciului moral.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, care în temeiul pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, în latura stabilirii pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

5.1. În motivarea recursului ordinar declarat procurorul menționează următoarele:

- instanța de apel în mod eronat a interpretat și aplicat pe caz prevederile art. 75 Cod penal, iar la alegerea și aplicarea pedepsei numite lui Mariniuc Anatolie nu a ținut cont de circumstanțele prezentei cauze penale și consecințele survenite, în special și acel impact al faptei avut loc asupra părții vătămate;

- instanța de apel, la stabilirea pedepsei inculpatului Mariniuc Anatolie nu a ținut cont de faptul că: fapta săvârșită de inculpat se prezintă de o rezonanță social deosebit de sporită; rolul și scopul pedepsei penale de a curma și preîntâmpina săvârșirea de noi infracțiuni, în special din categoria analizată, or în situația constatării majorării amplitudinii infracțiunilor analogice, statul are scop primordial de a contracara săvârșirea acestora.

Astfel, instanțele de judecată nu au luat în considerație consecințele faptei săvârșite, or pe caz părții vătămate pe lângă faptul că a fost agresată inclusiv fizic, acestei persoane i-au fost cauzate și suferințe psihice, care sporesc gravitatea faptei

imputate;

- instanța de apel, diminuând pedeapsa numită lui Mariniuc Anatolie nu a ținut cont de coraportul circumstanțelor atenuante (care lipsesc pe caz) și celor agravante stabilite, precum și de faptul că pedeapsa redusă până la minimul prevăzut de sancțiune se consideră echitabilă atunci când s-au constatat un cumul de circumstanțe atenuante din cele enumerate la art. 76 Cod penal.

Instanțele de judecată au admis acea dublă valență la interpretarea unora și aceluiași circumstanțe atenuante, având în vedere că a interpretat acele circumstanțe atenuante identificate atât la diminuarea pedepsei, cât și la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal;

- totodată, pe caz acuzarea a atras atenția și la comportamentul inculpatului Mariniuc Anatolie, or pe lângă faptul că anterior, în privința dânsului a fost suspendată condiționat executarea pedepsei penale prin prisma art. 90 Cod penal și aceasta nu și-a atins scopul, inculpatul și pe parcursul prezentului proces penal a manifestat un comportament iresponsabil, în raport cu obligațiile sale, având în vedere că s-a sustras de la instanța de apel, fiind anunțat în căutare.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427.

Analizând conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că autorul acestuia nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpat, invocând doar dezacordul cu soluția instanței de apel în partea pedepsei stabilită inculpatului, din care motiv hotărârea judecătorească contestată va fi supusă verificării doar sub acest aspect.

Astfel, cu referire la alegațiile recurentului, indicate sub aspectul temeiului de drept prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal le consideră nefondate și în acest sens, menționează că potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în

practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76 – 77 Cod penal, precum și, efectele acestora prevăzute în art. 78 Cod penal.

Din materialele cauzei, instanța de recurs constată, că inculpatul a fost pus sub învinuire, recunoscut vinovat și condamnat de prima instanță în baza art. 174 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 90 Cod penal, soluție menținută de instanța de apel, care a verificat legalitatea hotărârii primei instanțe în ce privește aplicarea pedepsei și a concluzionat că, prima instanță corect i-a stabilit pedeapsa inculpatului Mariniuc Anatolie, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, ajungând la concluzia corectă, că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea acestuia de societate.

Analizând decizia atacată, Colegiul penal consideră că instanța de apel legal și întemeiat a menținut hotărârea primei instanțe, deoarece la judecarea apelului declarat de procuror, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Mai mult ca atât, instanța de recurs menționează, că temeiurile invocate de către recurent, precum și argumentele acestuia au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de fond și cea de apel, și asupra acestora instanțele judecătorești s-au expus argumentat în hotărârile pronunțate.

Subsidiar, instanța de recurs notifică faptul, că instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Instanța de judecată dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un *termen de încercare* în limitele de la 1 an la 5 ani (alin. (2) art. 90 Cod penal). Termenul este stabilit de către instanța de judecată și reprezintă durata de timp în care condamnatul trebuie să nu săvârșească o nouă infracțiune, să facă dovadă că s-a corectat și că scopul pedepsei s-a atins și fără executarea efectivă a acesteia.

Urmare celor expuse, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, astfel încât soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2020, în cauza penală privindu-l pe **Mariniuc Anatolie Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **17 februarie 2021**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana